

Nyhetsbrev från Tuki Nepal

juni 2012

www.tukinepal.org

Här kommer lite sommarläsning från Tuki Nepal. I våra nyhetsbrev försöker vi beskriva hur våra projekt i byn Jyamrung fortskrider och utvecklas för att alla ni som gör denna utveckling möjlig ska kunna följa projekten och se hur de pengar ni sätter in på Tuki Nepals bankgiro används.

Tuki Nepal har fått många nya faddrar och sponsorer på senare tid och det verkar som om informationen kring vårt arbete fungerar bra. Dessutom har flera personer som rest i Nepal och i flera fall t o m besökt Jyamrung hört av sig och blivit faddrar. Det känns bra att veta att många svenskar som reser i ett fattigt land som Nepal också inser att man med små medel kan förbättra livsituationen för ett antal människor i landet man besökt. Vi som har råd att resa runt i hela världen kan också bidra med något för de människor vi möter på våra resor och som kanske aldrig kommer att få möjlighet att resa någonstans alls.

Det var med stort intresse skolbarnen i Jyamrung läste breven från våra fadderskolor i Växjö (Bergundaskolan, Hovshagaskolan och Ringsbergsskolan). Skolbarnen i Växjö fick fina brev tillbaka.

I maj genomfördes den första Eko-utbildningen för Jyamrungs bönder. Intresset och engagemanget var mycket stort.

Eko-utbildning för Jyamrungs bönder

I förra nyhetsbrevet berättade vi om den utbildning i ekologiskt och hållbart jordbruk som bönderna i Jyamrung skulle få delta i. Den genomfördes i maj med 35 deltagare - hälften kvinnor hälften män. Av de rapporter vi fått från såväl Tukee Nepal Samaj som från Hem Subedi, som höll i utbildningen, var intresset och engagemanget mycket stort. I en vecka fick deltagarna både sitta på skolbänken i det nya fina biblioteket och praktiskt tillämpa det som de fick lära sig ute på fälten. Alla deltagare fick ett fint diplom för genomgången utbildning - något som uppskattades mycket då ingen av deltagarna någonsin fått något liknande.

Men det finns fler bönder i Jyamrung som vill gå utbildningen och Hem Subedi skriver också att man skulle vilja följa upp utbildningen efter en tid. Han kommer att skriva en utförlig rapport om Jyamrung utbildningen som Tuki Nepal kommer att få ta del av. Kanske kan vi publicera delar av den i nästa nyhetsbrev.

Därför fortsätter vi insamlingen till Eko-utbildningen. Kanske kan den bli ett av våra längre projekt om intresset är lika stort i Sverige som i Jyamrung.

Sätt in ditt bidrag på bankgiro: 5698-1673 och märk Eko.

Hälften av deltagarna var kvinnor - viktigt då det främst är kvinnorna som driver jordbruken.

Bodil Karsvall var en av deltagarna på fadderresan i februari - mars i år. Här skriver hon om några av de sociala projekt och företag vi besökte i Kathmandu.

SOCIALA PROJEKT – som gör skillnad

Nepal är ett land som saknar mycket av den sociala välfärd som för oss i Sverige är en självklarhet. Nepal är också en ung demokrati där det ännu inte tycks finnas någon egentlig tillit till de styrande och deras förmåga att sörja för landets utveckling och invånarnas välmående.

Det finns inte heller ett fungerande skattesystem som gör att regeringen får in intäkter för att kunna göra behövliga och nödvändiga sociala insatser. De som skall betala skatt är företagen men många undviker detta då det uppfattas att korruptionen är för stor bland de styrande.

Vi fick bland annat veta att de statliga skolorna inte får full kostnadsteckning av staten utan föräldrarna själva måste betala för att skolan skall kunna anställa tillräckligt många lärare.

Soppanteringen är obefintlig med följd att det i en så stor stad som Kathmandu ligger driver med sopor lite överallt. Det ger visserligen arbetstillfällen till fattiga som sorterar en del men också upphov till stora sanitära olägenheter. Allt detta gör att de sociala projekt som finns gör en stor insats. De är ofta finansierade som biståndsprojekt, genom fonder och av enskilda föreningar som vår Tuki Nepal, av ansvarsfulla företag och även av enskilda personer, både utlänningar och nepaleser.

Förutom all den satsning som görs i byn Jyamrung med skola, sjukstuga, elektrifiering och nu eko-utbildning för bönder fick vi möjligheten att besöka några sociala projekt i Kathmandu.

Child Watabaran Center

Child Watabaran Center visade upp en imponerande verksamhet. Här ges gatubarn en möjlighet att få ett fungerande vuxenliv. Genom långsiktig social träning och utbildning får de barn som kommer till centret möjlighet att bli en del i samhället. En del kan återförenas med sin familj och andra bor kvar på centret eller i dess närhet tills de kan klara sig själva.

"Saving just one child won't change the world. But surely the world will change for that one child" står det på anslagstavlan på Child Watabaran Center.

Den mycket unga personalen på Child Watabaran Center jobbar hårt och engagerat för att anpassa f d gatubarn till ett normalt liv.

Vi blev mycket imponerade över det målmedvetna pedagogiska arbetsätt som presenterades. Förutom vanliga ämnen som matte, nepalesiska och engelska finns även sådant som medlemskap, emotionell träning och träning av det dagliga livet. Efter att ha gått igenom utbildningen på centret så ges barnen möjlighet att gå i en vanlig skola i närheten.

Förutom verksamheten på centret bedrivs även en ambulerande uppsökande verksamhet. Tre kvällar per vecka är man ute på Kathmandus gator och ger gatubarn elementär sjukvård. Dessa barn lever ett utsatt liv och har ingen möjlighet att få någon hjälp alls. Samtidigt uppmuntras barnen att komma till centret för att få ta del av verksamheten där. För att få komma dit måste barnen vara väl motiverade och det förs många samtal innan en plats kan bli aktuell.

Didi's Foundation

Didi's är ett projekt för arbetslösa och fattiga kvinnor i Kathmandu. Kvinnorna ges möjlighet att under tre månader gå på kurs och lära sig att sticka. En lärare finns på plats och lär ut hur man stickar de traditionella nepalesiska vantar, mössor, sockor mm som säljs i affärerna till huvudsakligen turister.

Under tiden de går på kursen får varje deltagare 1500 rupis/månad. Efter utbildningen kan de sticka själva hemma och sälja till butikerna och på så sätt få möjlighet till en egen inkomst. Det som stickas på Didi's säljs också och intäkterna går till att köpa garn och stickor och betala hyra för lokalerna. Initiativtagare till detta projekt är Nirmala Sapkota, hustru till Tukee Nepal Samajs ordförande Ram Sapkota.

Bodil stickade länge tillsammans med kvinnorna på Didi's Foundation. Det visade sig svenskt och nepalesiskt stickande skilde sig från varann och de nepalesiska kvinnorna ville gärna lära sig att sticka svenskt.

Websearch children's fund

Det förekommer även att företag bedriver sociala projekt. Ett gott exempel är Björn Söderbergs IT-företag Websearch som vi besökte. Där finns Websearch Children's fund som möjliggör för fattiga barn att gå i skola. De anställda på företaget avsätter 1% av sin lön till fonden. Mer om detta går att läsa på www.webserchpro.net.

//Bodil Karsvall

HEALTH-CAMP 2013

Tuki Nepal planerar att genomföra ett Health-camp med hjälp av volontära sjukvårdsutbildade personer från Sverige under 2013.

Syftet är förstås att undersöka och behandla bybor i byn Jyamrung med omnejd men kanske ännu mer att ge personalen vid vår sjukstuga vidareutbildning, och handledning. De personer som arbetar i Jyamrungs sjukstuga och som Tuki Nepal finansierar, har utbildning. Men de är mycket unga och har inte så lång erfarenhet och deras utbildning är ganska kort och motsvarar inte den utbildning vi har i Sverige.

Två av de totalt fyra personer som arbetar på sjukstugan i Jyamrung och som vi kommer att samarbeta nära med.

Vi söker främst läkare, sjuksköterskor, undersköterskor, barnmorskor, sjukgymnaster, optiker och tandläkare som skulle vilja arbeta volontärt i ungefär en vecka till 10 dagar i byn. Vi hoppas kunna få ihop ett bra team på 6 - 8 personer med olika kompetenser som vill göra en insats vid Tuki Nepals sjukstuga i Jyamrung någon gång under 2013. Tuki Nepal har inga pengar att betala de personer som åker utan vi förväntar oss ett helt frivilligt arbete utan mer kompensation än en fantastisk tid med massor av erfarenheter och nya vänner. Men det kommer att finnas möjlighet att förlänga vistelsen i Nepal med ytterligare en vecka för en trekk i bergen med Tukee Nepals ordförande Ram Sapkotas trekkingföretag.

Är du intresserad? Hör av dig till Ewa Söderberg, ewa@watabaran.org eller på telefon 0705 770382.

Tipsa gärna vänner som kan vara intresserade!

Deltagarna kommer att få stort utrymme att tillsammans med Tuki Nepal planera och genomföra HEALT-CAMP 2013 i Jyamrung. Resan kommer att genomföras under perioden januari - april eller oktober - december 2013. Tidpunkten anpassas till deltagarnas önskemål.

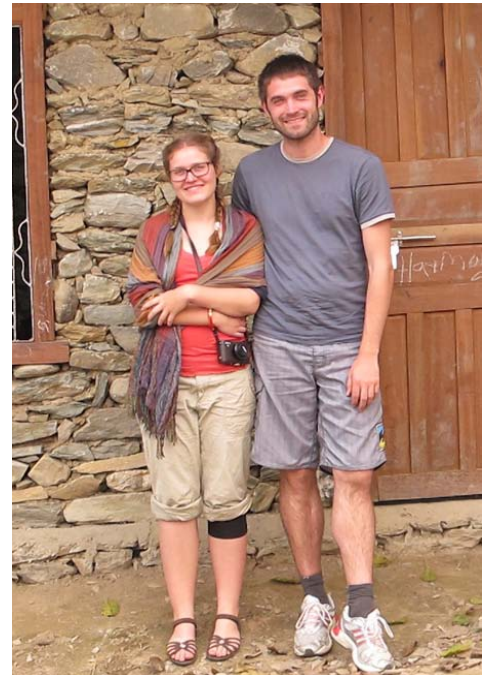
Amalie och Martin var volontärer i Jyamrung

Under en månad i början av året hade Tuki Nepal sina första volontärer i Jyamrung. Att det dröjt ända tills 2012 beror på att Tuki Nepals styrelse anser att det krävs ganska mycket av de västerlänningar som ska bo och göra nytta i vår fadderby. De flesta bybor kan inte engelska och det handlar om att klara av att leva på den standard byn kan erbjuda. Det innebär ett enkelt liv utan dusch och de hygieniska förhållande och bekvämligheter vi är vana vid, samma mat två gånger om dagen varje dag, en helt annan kultur som ofta kan vara svår att förstå sig på och långt bort från internet, facebook och ständig uppkoppling till nära och kära. Och så detta att inte förstå eller kunna tala språket och att acceptera att risken att bli magsjuk är stor.

Därför har Tuki Nepal dragit sig för att skicka iväg unga volontärer till Jyamrung.

Men nu stämde så mycket att vi tyckte att det var dags. I byn finns det nu möjlighet till organiserad "Homestay", dvs familjer i byn tar emot västerlänningar i sina hem mot betalning. Man får ett rum i deras hus och äter tillsammans med familjen. De familjer som ställer upp på detta har fått viss utbildning i de hygieniska förhållande vi västerlänningar behöver för att inte bli sjuka. Och så sökte Amalie och Martin från Köpenhamn upp oss och då de var lite äldre, hade viss erfarenhet av volontärbete och var två stycken och alltså skulle ha någon att prata om sina erfarenheter med under volontärtiden tyckte vi att tiden var mogen för volontärer till Jyamrung.

Här berättar Amalie och Martin om att det inte var helt enkelt alla gånger - men att den månad de tillbringade i Jyamrung blev en upplevelse och medförde vänner för livet. Ni får försöka förstå Amalies danska - tänk på hur det var för henne och Martin i byn där ingen förstår danska och väldigt få engelska.

Att vara Volontär i Jyamrung

At beskrive vores tur til Jyamrung er både en beskrivelse af de umådelig store forskellige der er imellem dansk og nepalesisk kultur, men også en opdagelse af hvor let mennesker mødes.

Vi havde en masse forventninger da vi satte afsted hjemmefra. Billeder i hovedet af hvordan landsbyen måtte se ud og ideer om hvordan livet derude ville blive. Hjemmefra havde vi forestillet os at landsbyen var en landsby, som man kender den i traditionel dansk form, bare fordelt over et bjerg. Men Jyamrung består af mange små landsbyer, og der ligger sjældent mere end 3-5 huse sammen i en klynge.

Många tikka i pannan och blomsterkransar kring halsen blev Amalies första möte med Jyamrung.

Jeg tror reelt set ikke at en eneste af vores forventninger blev mødt, men vi havde alligevel en helt fantastisk uforglemmelig måned i Jyamrung. En oplevelse vi aldrig ville have været foruden.

Ankomsten

Vi trekkede ind til landsbyen sammen med Dan, Ewa og gruppen af fadderpersoner. Det var for os en ideel måde at komme til landsbyen, ikke nok med at vi havde en fantastisk trekking med fede oplevelser og grin, det betød også en lidt blød overgang og ordentlig introduktion til landsbyen.

Vores velkomst var hjerteskerende. Da vi bevægede os ned imod byen første hus blev vi mødt af en kæmpe gruppe mennesker, børn, voksne og ældre, der gav os tikka i massevis, blomsterkæder og musikoprædender.

Den første tid

Da de andre tog afsted fra landsbyen flyttede vi op til vores nye familie. Mor Sita, far Amar samt døtrene Amrita på 20 og Asmita på 15.

Deres hus lå i midten af en klynge på tre huse, beboet af Amars brødre. Khadabhadur og hans kone Dhuma samt deres 15 årlige barnebarn Niraj foroven og forneden boede Krishna med sin kone Dilkumari.

Og de blev virkelig vores nye familie. Vi blev taget fantastisk godt imod og alle har simpelthen været så søde og betænksomme. Måske har vi været heldige at komme ind et sted med unge, så vi kunne relatere til hinanden.

Skolen

Livet i familien har fungeret fra dag et, vi faldt til og de tog imod os med åbne arme. Anderledes hårdt har det været i skolen. Vi fandt ud af ved vores ankomst til landsbyen at børnene havde eksamen indenfor to uger og det har gjort vores undervisning svær. For hvornår gør man mere skade end gavn? Mange af klasserne havde ikke færdiggjort pensum, og så hjælper vi jo ikke meget med lidt engelske ord. Derudover var engelsk niveauet skuffende lavt, i starten forstod end ikke lærerne hvad vi sagde og børnene kunne kun deres fem faste gløser. Det har været frustrerende og hårdt at træde ind i, for hvordan gør man så en forskel?

Amalie och Martin hjälpte lärarna på skolan att strukturera upp det bibliotek man med Tuki Nepals hjälp börjat bygga upp i skolan i Jyamrung. Biblioteket har blivit väldigt fint och det innehåller böcker på såväl nepali som engelska.

Efter nogle dage, da de havde set os an, åbnede lærerne på skolen dog mere og mere op. Så deres engelske ord for råd blomstrede og vores kommunikation blev lettere. Samtidig lærte vi at nedjustere vores forventninger og sætte pris på de små sejre. Og så satte vi gang i et organiserings projekt på biblioteket og lærerværelset istedet.

Til trods for vores skæpsis så endte vi med at have nogle rigtig gode stunder på skolen og det var svært at sige farvel da tiden kom til det.

Det er en god skole, nogle skønne lærere og vigtigst af alt så har lærerne et rigtig godt sammenhold.

Martin förstod snabbt hur värdefulla de små getterna är för Jyamrungs familjer.

Familien

Sprogbarrieren har været frustrerende, men vi er imponeret over hvor godt vi alligevel forstod hinanden. Med grimasser og armbevægelser kan man komme langt. Specielt humor bevæger sig virkelig på tværs af både kultur, religion og sprog. Det har været rigtig fedt at opleve.

For os har det været en sejr at familien begyndte at tale mere og mere på engelsk. Vores ellers så gernerte søster talte tilsidst i lange sætninger.

Familien har inddraget os i deres daglige liv, taget os med i tempel, lavet den lækreste mad til os og vi har både grint over hverdagsting og talt om tungere ting som traditioner og ægteskab med fagter og grimasser. Vi har leget, spillet

spil og grint så meget at vi alle trillede rundt på gulvet af grin. Og vi har brugt mange aftener med at vise fotos og dyrefilm på ipadden.

Vores oplevelse med familien er ubeskrivelig og det er virkelig en oplevelse vi aldrig ville have været foruden. Nu har vi virkelig en nepalesisk familie og vi skal helt bestemt tilbage. Om ikke før så i hvert fald til vores søster Amritas bryllup senest i 2014.

//Amalie Algren Smith

Slutbesiktning av elnätet i Jyamrung - och lite kvar....

Den första mars mötte vi Michael Fohlin och Henrik Johansson från Holtab på Kathmandus flygplats. Uppdraget var att efter ett års drift inspektera elnätet och vattenkraftverket (micro-hydro-power) i Jyamrung och att få en utvärdering från byborna. Efter en kort bekantskap med det kaotiska Kathmandu åkte Michael, Henrik och vår nepalesiske konsult Govinda tillsammans med resejournalisten Mikael, Ram, Ewa och jag i två jeepar ut till Jyamrung. Den vänlighet och glädje som åter mötte oss var en bra början på utvärderingen – elen funkade utmärkt och alla vill ha mer!

Efter ett par dagar av mätningar, både på dag- och kvällstid, samt besök i olika gårdar och krävande vandringar utefter ledningarna, konstaterade såväl Michael och Henrik som Govinda att anläggningen var i allra bästa toppskick. Inte en ledning som hängde, inte en lös ände någonstans! Möjligen en lite spricka i en betongvägg och en bränd koppling i vattenkraftverket. De båda operatörerna var med oss hela tiden och visade stolta sin anläggning, som de också kan sköta alldeles utmärkt.

I det här lilla skjulet finns Jyamrungs mikro vattenkraftverk. Holtabs båda ingenjörer Mikael Fohlin och Henrik Johansson sätter upp en skylt tillsammans med Tukee Nepals ordförande Ram Sapkota.

man på dagtid kunde koppla in en mindre maskin som tex elhyvel gratis. Att en radio förbrukar lika mycket el som 7 hus förvånade nog oss andra lika mycket som byborna, men de skred snabbt till beslut och man kommer att kolla extrainkopplingar med stickprovsbesök och böter.

När mötet, nära midnatt, var nästan slut reste sig en av byborna och bad om ordet: "Det finns en sak till som jag önskar, sa han. Ni kan engelska, våra barn kan engelska, men vi vuxna kan inte prata med er. Vi vill också lära oss engelska så vi kan prata allihop med varandra!" Då tog Amelia och Martin (våra danska volontärer) fram sin iPad och visade ett enkelt utbildningsprogram/bildspel med djur och ljud på engelska. Ingen instruktion behövdes – alla förstod direkt hur det fungerade och under förtjusta rop och skratt började en spontan engelskalektion! Kanske nåt för skolan i framtiden?

Under besiktningen fann vi ytterligare 8 hus/gårdar i utkanten av byn som inte ingick i nätet (var byn börjar och slutar är lite oklart – det finns inga raka linjer i Nepal). Då det finns kapacitet över frågade man om vi inte kunde koppla in dessa sista hus också, så att alla bybor har el. Så Michael och Henrik tog med sig frågan hem till Holtab för en eventuell sista komplettering av anläggningen. Men det står också klart efter inspektionen att det tyvärr inte finns vatten nog för att bygga ut anläggningen ytterligare.

Att besöka Jyamrung är som att träffa gamla, goda vänner även om man aldrig setts tidigare och glada och nöjda, men trötta, återvände vi efter några små motorhaverier till Kathmandu och sen Sverige.

//Dan Söderberg

Byborna är överlag mycket positiva till ljuset och mobilladdarna och några hade naturligtvis kopplat in lite extra – en radio, en elhyvel osv!

Andra kvällen samlades ca 50 bybor på gården där vi bodde, för ett möte kring elen. Michael och Henrik förklarade att en radio tar lika mycket ström som 15 lampor eller 7 hus och att man kommer att överbelasta och slita ut anläggningen med sådana extrainkopplingar. Men de hade också ett förslag på att sätta upp ett allmänt eluttag vid kraftverket där

Bymöte om elen en sen kväll i mars

>> Tilläggas kan att Holtab beslutat att finansiera de sista åtta husen och de kopplas in den 30:e juni om allt går väl och monsunen inte stoppat möjligheterna att ta sig till byn.